

. Beslutning om økonomisk ramme for råd og nævn (B)

Sagsnr.: 24-016181
Kompetence

Åbent

Byrådet.

Beslutningstema

Byrådet skal på baggrund af indstilling fra Økonomiudvalget træffe beslutning om den økonomiske ramme for råd og nævn, med henblik på at opnå den jf. budgetaftalen for 2025, ønskede besparelse på 500.000 kr., herunder hvilken model, der skal udgøre rådernes grundlag for udmøntningen.

Beslutningen vil udmønte sig i en revidering af "Regelsæt for vederlag, diæter og godtgørelser til byrådsmedlemmer m.fl." (diætrelevativet).

Byrådet skal desuden på baggrund af indstilling fra Økonomiudvalget træffe beslutning om antal medlemmer af Ældrerådet og Handicaprådet for byrådsperioden 2026-2029.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

1. at Byrådet godkender, at model 2 fastlægges som grundlag for rådernes udmøntning af beslutningen.

2. at Byrådet godkender det reviderede "Regelsæt for vederlag, diæter og godtgørelser til byrådsmedlemmer m.fl." (diætrelevativet), herunder det ensartede omfang af diæterberettiget mødeaktivitet.

3. at Byrådet beslutter antallet af medlemmer i Ældrerådet og Handicaprådet for byrådsperioden 2026-2029.

Sagens indhold

Økonomiudvalget godkendte på mødet den 9. december 2024 en tidsplan for beslutning af en reduktion på 500.000 kr. på udgifter til råd og nævn. Yderligere godkendte Udvalget, at administrationens fokus i udmøntningssagen vil være på de tre høringsberettigede råd/udvalg, Ældrerådet, Handicaprådet og Ø-udvalget.

Den 17. marts 2025 drøftede Økonomiudvalget forvaltningens oplæg om forskellige handlemuligheder, for at nå den ønskede besparelse. Økonomiudvalget ønskede i den anledning oplæg til, hvordan retningslinjerne kan ensrettes mellem råd og nævn, samt oplysninger om, hvor mange medlemmer der er i andre kommuners Ældreråd.

Sagen har været drøftet med Ældrerådet, Handicaprådet og Ø-udvalget ved et fælles informationsmøde den 19. maj. 2025. Høringssvarene er vedlagt som bilag 1.

Fast årligt budget for rådene

Administrationen vurderer, at den besluttede besparelse på 500.000 kr., bedst kan udmøntes ved at de relevante råd og nævn får et fast årligt budget til deres drift, til forskel for eksisterende praksis, hvor der ikke har været et fast budget.

Økonomien kan styres på to forskellige måder. Rådene kan selv beslutte deres mødeplan inden for budgettet og lovgivningen rammer, eller det kan fastsættes af Byrådet. Det følger af kommunestyrelsesloven at Byrådet i begge tilfælde skal godkende rådernes specifikke kursus- og konferencedeltagelse, for at der kan udbetales diæter til denne type mødeaktivitet.

Herunder beskrives 2 modeller for, hvordan rådene kan arbejde med et fast budget til deres til mødeaktivitet.

Model 1: Fast budget - rådet tilrettelægger selv en årlig mødeplan og deltagelse

Ved denne model, kan rådene selv tilrettelægge inden for deres samlede budget. Det årlige budget for et råds mødeaktivitet vil skulle dække udgifter til forplejning, diæter og kørselsgodtgørelse. Med et fast budget vil det være op til det enkelte råd årligt at aftale mødeplan, deltagelse og forplejning ud fra den ramme budgettet og lovgivningen muliggør.

Mødeaktivitet, som omfattes af kategori C (kurser, konferencer etc.), skal godkendes af Byrådet, alternativt delegeres til Økonomiudvalget, men kan ikke godkendes af stående udvalg eller af administrationen.

En model, som indebærer at rådene selv tilrettelægger deres årlige mødeplan og deltagelse, vil afføde at Byrådet skal behandle en række konkrete sager om godkendelser til deltagelse i kurser og konferencer, omfattet af kategori C.

Model 2: Fast budget - Byrådet beslutter rammen for møder, der er berettiget til godtgørelser

Ved denne model er det Byrådet, der beslutter hvordan det faste budget skal udmøntes, herunder særligt med hensyn til kørselsgodtgørelse, forplejning og det præcise diætberettigede mødeomfang.

Fælles retningslinjer for rådene

I 2023 og 2024 blev der samlet set udbetalt henholdsvis 587.762,11 kr. og 470.755,08 kr. til de ni råd og nævn, som omfattes af diætregulativet, i henholdsvis mødediæter, kontorhold, refusion af udlæg, kørselsgodtgørelse og telefongodtgørelse.

Udbetalingen fordelte sig som følger:

2023:

Ældreråd	453.682,61 kr.
Handicapråd	41.847,58 kr.
Ø-udvalg	10.680,00 kr.
Resterende seks råd og nævn med beslutningskompetence (Beredskabskommissionen, Bevillingsnævnet, Ekspropriationskommissionen, Folkeoplysningsudvalget, Grundlisteudvalget og Ungdomsskolebestyrelser)	81.551,92 kr.

2024:

Ældreråd	367.467,60 kr.
Handicapråd	49.828,18 kr.
Ø-udvalg	10.800,00 kr.
Resterende seks råd og nævn med beslutningskompetence (Beredskabskommissionen, Bevillingsnævnet, Ekspropriationskommissionen, Folkeoplysningsudvalget, Grundlisteudvalget og Ungdomsskolebestyrelser)	42.659,30 kr.

Udgifterne fordelte sig på mødeforplejning, kontorhold, kørselsgodtgørelse og diæter. Den største udgift har været udbetaling af diæter, særligt til Ældrerådet, som har haft en markant højere mødeaktivitet end Handicaprådet og Ø-udvalget.

Ældrerådet har for perioden 2023 og 2024 samlet set fået udbetalt henholdsvis 693 og 521 mødediæter. Dette svarer til, at der i gennemsnit er udbetalt henholdsvis 46 og 34 diæter pr. medlem. I den tilsvarende periode har Handicaprådet samlet set fået udbetalt 47 og 65 diæter,

svarende til 6,5 og 9 diæter pr. medlem. Ø-udvalget fik i alt udbetalt 24 diæter i både 2023 og 2024, svarende til 6 diæter pr. medlem.

For at sikre den ønskede besparelse vurderes det, at praksis for diætudbetaling for de 3 råd bør tilpasses fælles retningslinjer, så rammerne for rådene ensartes.

Kommunestyrelseslovens bestemmelser om godtgørelser (§ 16a) -diæter og kørselsgodtgørelse - omfatter for ikke-byrådsmedlemmer disse mødetyper:

A: Rådsmøder

B: Dialogmøder med fagudvalg

C: Kurser, konferencer, hvor rådsmedlemmets deltagelse er godkendt af Byrådet

F: Øvrige møder, herunder repræsentativt arbejde, borger- eller orienteringsmøder, hvor et stående udvalg har anmodet om rådsmedlemmets deltagelse.

Med ovenstående fastlæggelse vil de 3 råd kunne fortsætte deres mødeaktivitet ift. rådsmøder, dialogmøder med fagudvalg og deltagelse i konferencer, mens arbejdsgruppemøder ikke vurderes at være berettiget til godtgørelser. Antallet af mødediæter og kørselsgodtgørelser vil dertil afhænge af antallet af medlemmer i rådene.

Antal medlemmer i Ældrerådet og Handicaprådet 2026-2029

Nedenfor ses en tabel med medlemsantal for Ældrerådet og Handicaprådet i de fem kommuner, der ligger tættest på Slagelse Kommunes indbyggerantal.

Kommune	Indbyggertal	Ældrerådsmedlemmer	Handicaprådsmedlemmer	
			Udpeget af Danske Handicaporganisationer	Politisk udpeget/forvaltning
Herning	89.985	12	5	5
Næstved	84.932	12	5	4
Slagelse	80.439	15	7	7
Gentofte	75.102	9	5	5
Sønderborg	74.139	9	5	5

Af bilag 2 fremgår administrationens forslag til et ensartet mødeomfang for de tre råd. Ydermere fremgår forskellige budgetscenarier på baggrund af forskellige medlemsantal i rådene.

Beregningerne er foretaget ud fra antal af rådsmøder og udvalgsmøder i denne byrådsperiode, samt hvilke kurser og konferencer der forventes at blive godkendt som relevant kursusaktivitet under kategori C, og hvilke møder, der falder ind under kategori F, hvor rådene anmodes om deltagelse af et stående udvalg. Til dette diætestimat er lagt estimerede udgifter til kørselsgodtgørelse og forplejning.

I forslaget udgår kontorhold til Handicapråd og Ældreråd som udgift, idet rådene allerede har fået udleveret en iPad og at rådsarbejdet dermed kan digitaliseres fuldt ud ved at rådene tilbydes en Slagelse-mail og dertilhørende Office-pakke.

Ydermere fjernes telefongodtgørelse og det foreslås, at det alene er Handicaprådet og Ældrerådets formænd, der fremadrettet tilbydes en telefon samt abonnement til deres hverv. Ældrerådet har i denne valgperiode som det eneste råd modtaget telefongodtgørelse på 1000 kr. om året pr. medlem.

Ovenstående afsnit er beskrevet i nærmere detaljer i det reviderede diætregulativ i bilag 3.

Model 2 på baggrund af forskellige reducerede medlemstal

Af bilag 2 fremgår administrationens forslag til den konkrete udmøntning efter model 2.

Udmøntning af beslutning vil ske ved en revidering af diætregulativet

Administrationens forslag til et revideret diætrelevativ fremgår af bilag 3.

Det foreslås overordnet, at der i diætrelevativet tilføjes et afsnit mellem afsnit 8 og 9, så det nuværende afsnit 9 bliver til afsnit 10.

Det nye afsnit 9 foreslås at omhandle de høringsberettigede råd og udvalg og skal i hovedtræk beskrive,

- hvilke møder der er omfattet af kommunestyrelseslovens § 16, stk. 1, litra a-f , jf. § 16 a.
- at der fastsættes en budgetramme for hvert råd/udvalg, som udregnes på baggrund af den godkendte mødeaktivitet og byråds beslutning om medlemsantal i rådene.
- at der alene udbetales befordring til møder omfattet af kommunestyrelseslovens § 16 a, stk. 1, litra a-c , jf. § 16 a.
- at gældende aftaler om udbetaling af kontorhold og telefongodtgørelse til Ældeerrådet og Handicaprådet annulleres og at rådsarbejdet fuldt ud digitaliseres.

Rådet for Socialt Udsatte

Det bemærkes, at sagen ikke indeholder en indstilling angående Rådet for Socialt Udsatte, idet administrationen under sagsbehandlingen har vurderet, at den rette proces for Rådet for Socialt Udsatte er, at sagen behandles særskilt i forbindelse med udpegning i den nye byrådsperiode. Dette tilskrives blandt andet, at Rådet for Socialt Udsatte i fællesskab med Socialudvalget, lige nu gennemgår en proces omkring rådets fremtidige udformning. Rådet er i dag ikke berettiget til diæter.

Retligt grundlag

Kommunestyrelsesloven samt Bekendtgørelse om kommunernes budgetlægning, regnskab m.v. fastlægger det retlige grundlag for budgetforliget og beslutningen om den ønskede besparelse.

Reglerne om vederlag, diæter og godtgørelse mv. for byrådsmedlemmer og andre, der varetager et kommunalt hverv, fremgår af kommunestyrelseslovens §§ 16 og 16 a, samt Bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension mv. for varetagelsen af kommunale hverv (bekendtgørelse nr. 2001 af 28. oktober 2021 (vederlagsbekendtgørelsen)). I kommentarerne til § 16 a, fremgår at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der alene udbetales diæter inden for et nærmere fastsat maksimalt beløb eller inden for et fastsat antal møder.

Af lov om retssikkerhed og administration på det sociale områdes § 30 fremgår kravet om at kommunen nedsætter et Ældeerråd på minimum 5 medlemmer.

Af lov om retssikkerhed og administration på det sociale områdes § 37 a, fremgår kravet om at kommunen nedsætter et Handicapråd på 3-7 medlemmer fra handicaporganisationer i kommunen og 3-7 medlemmer udpeget af kommunalbestyrelsen, heraf et antal af dens medlemmer.

Af Lov om revision af den kommunale inddelings § 44, fremgår kravet til at kommunen nedsætter et Ø-udvalg. Det er alene Indenrigs- og Sundhedsministeriet, der ved ansøgning kan ændre på vilkår om nedsættelse af Ø-udvalget, herunder antallet af medlemmer.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Beslutter Byrådet at der skal opnås den størst mulige budgetbesparelse, vil den samlede besparelse maksimalt kunne blive 323.975 kr. jf. administrationens forslag. Der kan således ikke opnås den ønskede besparelse på 500.000 kr. ved at ændre rammerne for råd og nævn. Den resterende del af beløbet vil dermed skulle findes inden for det samlede budget til Byråd, udvalg, råd og nævn m.m.

Det bemærkes, at denne beslutning tidligst kan effektueres fra den nye byrådsperiode, 1. januar 2026. Den ønskede besparelse for 2025 forventes at kunne findes i den samlede ramme for den politiske organisation, idet der er overført et mindreforbrug fra 2024 til 2025, som vil kunne dække den besluttede reduktion i 2025.

Tværgående konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Der skrives en særskilt sag om Rådet for Socialt Udsatte i forbindelse med udpegning til den nye byrådsperiode, når rådet i samarbejde med Socialudvalget har klarlagt rådets fremtidige udformning.

Der skrives i forbindelse med den nye byrådsperiode en sag med forslag til revidering af Ældrerådets og Handicaprådets vedtægter, som skal skabe større klarhed om rammerne for rådernes virke og sikre bedre vejledning til medlemmerne omkring diætudløsende mødeaktivitet jf. Byrådets beslutning.

Beslutning i Økonomiudvalget den 16. juni 2025

Beslutningen vil foreligge til mødet

Bilag

24-016181-29	Bilag 2 - Model 2 og budgetscenarier
24-016181-16	Bilag 3 - Revideret Regelsæt for vederlag, diæter og godtgørelser til byrådsmedlemmer mfl
24-016181-17	Bilag 4 - Gældende Regelsæt for vederlag diæter og godtgørelser til byrådsmedlemmer mfl april 2023